

obec Markvartice
jako provozovatel veřejného pohřebiště podle § 16 odst. 1 zák. č. 256/2001 Sb.,
o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
(dále jen zákon o pohřebnictví)

vydává v souladu s ustanovením § 19 citovaného zákona

Řád veřejného pohřebiště obce Markvartice

1. Zastupitelstvo obce Markvartice ve smyslu § 84 odst. 4 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích, ve znění pozdějších předpisů schválilo tento Řád veřejného pohřebiště obce Markvartice dne 18.9.2024 pod číslem usnesení Z13/08/09/24.

2. Řád veřejného pohřebiště obec vydává se souhlasem Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 29.7.2024, vydaného pod č.j. : KUKHK-24347/RG/2024.

Článek 1 **Úvodní ustanovení**

1. Provozování pohřebiště je nedílnou součástí veřejné infrastruktury a službou ve veřejném zájmu v samostatné působnosti obce.
2. Provozovatel a správce veřejných pohřebišť je obec Markvartice, IČO: 00271802, se sídlem: Markvartice 59, 507 42 Markvartice, zastoupené starostkou obce. (dále jen provozovatel)

Článek 2 **Působnost řádu pohřebiště**

1. Ustanovení tohoto Řádu se vztahuje:

a) na veřejné pohřebiště v obci **Markvartice – v k. ú. Markvartice u Sobotky**, na parcele: p.p.č. 577/3, zapsané na LV 10001 ve vlastnictví a užívání obce Markvartice, jehož součástí jsou:

- místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů
- místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobek
- místa pro ukládání zpopelněných lidských ostatků v urnách
- společné hroby

b) na veřejné pohřebiště v místní části **Hřmenín – v k.ú. Hřmenín**, na parcele: p.p.č. 436/1, zapsané na LV 10001 ve vlastnictví a užívání obce Markvartice, jehož součástí jsou:

- místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů
- místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobek

c) na veřejné pohřebiště v místní části **Příchvoj – v k.ú. Příchvoj**, na parcele: p.p.č. 271/3 zapsané na LV 10001 ve vlastnictví a užívání obce Markvartice, jehož součástí jsou:

- místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů
- místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobek

2. Vnější hranice těchto pohřebišť jsou vymezeny zdí.

3. Řád je závazný pro provozovatele obec Markvartice a dále pro subjekty, zajišťující pohřební služby, pro obstaravatele pohřebních a jiných úkonů, nájemce hrobových a urnových míst, objednatele a zhotovitele služeb, návštěvníky pohřebiště včetně osob, které zde s prokazatelným souhlasem správce pohřebiště nebo nájemce provádějí práce a pro ostatní veřejnost.

4. Pokud bude stejná věc popsána v několika dokumentech a v každém jinak, tak mají přednost v pořadí: zákon o pohřebnictví, občanský zákoník, Řád a samotná nájemní smlouva. Smlouva i Řád nesmějí být v rozporu se zákonem nebo být proti zákonu – speciálnímu i obecnému. Zvláštní ustanovení mají vždy přednost před obecnými, a to i když jsou uvedena v jednom dokumentu.

5. Hrob, ve kterém je pohřben zemřelý, jehož činnost byla mimořádně společensky prospěšná a všeobecně uznávaná, je možné rozhodnutím zastupitelstva obce Markvartice prohlásit za „Čestný hrob“ na základě pravidel pro udělování čestného občanství, čestných poct a ceny obce Markvartice. Hrob, který bude prohlášený „Čestným hrobem“ bude opatřen nápisem „Čestný hrob“. Nájemci hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Čestný hrob“ přísluší sleva z nájmu ve výši 100 %. Nájemce nesmí bez souhlasu zastupitelstva obce Markvartice odstranit hrobové zařízení hrobového místa. V případě, že o další užívání hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Čestný hrob“, neprojeví nájemci zájem nebo v případě, že hrobové zařízení vykazuje znaky opuštěnosti, je obec Markvartice povinna učinit na své náklady opatření směřující k zachování pietnosti a důstojnosti hrobu.

Článek 3

Doba zpřístupnění pohřebiště

1. Pohřebiště jsou veřejná místa, celodenně přístupná.

2. Provozovatel pohřebiště může z oprávněných důvodů přístup veřejnosti na pohřebiště nebo jeho část dočasně omezit nebo zakázat, např. v době provádění terénních úprav, manipulování se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště, exhumací, za sněhu, náledí apod., pokud nelze zajistit bezpečnost návštěvníků. Správce zabezpečí v zimním období nezbytnou údržbu hlavních komunikací pohřebiště v zájmu zajištění bezpečnosti návštěvníků.

Článek 4

Rozsah poskytovaných služeb

1. Na pohřebištích obce Markvartice jsou poskytovány zejména tyto služby:

a) Základní - nezbytné pro řádný chod pohřebiště (kalkulovány v ceně nájmu)

- nájem místa - pro hroby, hrobky k uložení lidských pozůstatků
 - pro uložení lidských ostatků v urnách
- správa pohřebiště a objektů na pohřebišti
- vedení předepsané evidence související s provozováním pohřebišť
- zveřejňování informací v místě na daném pohřebišti obvyklém pro potřeby nájemců a veřejnosti
- vykonávání dozoru nad dodržováním tohoto Řádu
- údržba pohřebiště včetně zeleně, oplocení, mobiliáře a inženýrských sítí
- údržba páteřních komunikací a zpevněných ploch

- zajišťování sběru, odvozu a likvidace odpadů včetně biologicky nebezpečných odpadů
- údržba a úprava společných hrobů, mezinárodního pohřebiště a ve sjednaném rozsahu i čestných hrobových míst
- spravování a udržování objektů na pohřebišti

b) Individuální - na požadavek nájemce nebo vlastníka hrobového zařízení či hrobky (nejsou kalkulovány v ceně nájmu)

- pohřbívání do hrobů a hrobek
- manipulace se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště
- výkopové práce související s pohřbením, nebo exhumací
- ukládání zpopelněných lidských ostatků
- provádění exhumací
- údržba a úprava hrobových míst

Tyto služby si každý zajišťuje sám, u oprávněné osoby takovouto činnost provozovat, vždy po předchozím souhlasu provozovatele pohřebiště, za podmínek uvedené v čl. č. 10 a 11.

2. Při nakládání s hrobovým zařízením jako s věcí opuštěnou bude správce pohřebiště postupovat podle občanského zákoníku, ale také ve smyslu čl. 24 a 30 bilaterální českoněmecké Smlouvy o dobrém sousedství a přátelské spolupráci č. 521/1992 Sb. Řešení všech problémů spojených s péčí o opuštěné německé hroby by mělo probíhat v duchu smíření. Podrobnosti viz Příručka pro obce k péči o opuštěné německé a další hroby v České republice, Úřad vlády, Praha 2017.

3. Všichni zemřelí nezávisle na místě úmrtí mohou být na pohřebištích pohřbeni, ale pouze se souhlasem provozovatele pohřebiště. Den před přijetím lidských pozůstatků je potřeba předložit správci kopii Listu o prohlídce zemřelého, kterou uloží minimálně po tlecí dobu v příloze hřbitovní knihy.

Článek 5

Povinnosti návštěvníků pohřebiště, způsob a pravidla užívání zařízení

1. Návštěvníci pohřebiště jsou povinni se zdržet takového jednání, které by se dotýkalo důstojnosti zemřelých, nebo mravního cítění pozůstalých a veřejnosti: tzn. zejména chovat se hlučně, používat audio a video přijímače, odhazovat odpadky mimo odpadové nádoby, nechat volně pobíhat psy, kočky a jiná zvířata, poškozovat nebo jakýmkoli způsobem upravovat hrobová zařízení a výzdobu cizích hrobů a používat prostory pohřebiště a jeho vybavení k jiným účelům, než k jakým jsou určeny.

2. Dětem do 10 let věku je dovolen vstup na pohřebiště pouze v doprovodu dospělých osob.

3. Osobám pod vlivem návykových a psychotropních látek a osobám v podnapilém stavu je vstup na pohřebiště zakázán, rovněž je zakázáno požívání návykových a psychotropních látek a alkoholických nápojů na pohřebištích.

4. Na pohřebištích je zakázáno jezdit na jízdních kolech, koloběžkách, skateboardech, kolečkových bruslích, apod.

5. Vozidla (s výjimkou invalidních vozíků) mohou na pohřebiště vjíždět a zdržovat se zde, pouze se souhlasem správce pohřebiště a při splnění jím stanovených podmínek.

6. Z hygienických důvodů není dovoleno na pohřebištích pít vodu z vodovodních výpustí. Tato voda je určena k provozním účelům a na zalévání zeleně na pronajatých hrobových místech. Rovněž není dovoleno tuto vodu odnášet v náhradních obalech mimo pohřebiště.

7. Svítilny a svíčky na pohřebištích je možno rozsvěcovat pouze tehdy, pokud jsou vhodným způsobem zabezpečeny proti vzniku požáru. V odůvodněných případech může provozovatel pohřebiště používání otevřeného ohně (svíčky apod.) omezit nebo zakázat.

8. Ukládání nádob, nářadí, jiných předmětů, včetně dílů hrobového zařízení na zelené pásy, do uliček a místa kolem hrobových míst není dovoleno. Nádoby na odpadky na pohřebištích slouží jen pro ukládání odpadu z pohřebiště – mimo odpadu stavebního a nebezpečného. Pokud je na pohřebištích zavedeno třídění odpadu, je nutno toto opatření respektovat.

9. Návštěvníkům je zakázáno provádět jakékoli zásahy do vzrostlé zeleně na pohřebišti. Bez písemného souhlasu provozovatele pohřebiště nejsou ani oprávněni provádět jakoukoli výsadbu dřevin v areálech pohřebišť.

10. Na pohřebištích je povoleno provádět jakékoli práce pouze v takovém rozsahu a způsobem, který stanoví tento Řád a provozovatel pohřebiště.

11. Pořádání pietních a vzpomínkových akcí na pohřebišti je možné se souhlasem provozovatele pohřebiště. Tím není dotčena povinnost svolavatele oznámit shromáždění podle zákona o právu shromažďovacím.

12. Všechny osoby, vykonávající činnosti, související se zajištěním řádného provozu pohřebiště, jsou povinny tak činit v souladu se zákonem o pohřebnictví a ostatními právními normami, upravujícími takovou činnost, dodržovat tento Řád, a to vždy s vědomím provozovatele pohřebiště, nebo s jeho předchozím souhlasem, je-li ho dle tohoto Řádu potřeba.

13. Na pohřebišti je dovoleno umístění reklam pouze ve vyhrazených místech po předchozím souhlasu provozovatele pohřebiště. Není dovoleno umístění reklam na stromech, zařízeních pohřebiště ani na hrobových místech a hrobových zařízeních.

14. Na pohřebištích rovněž není dovoleno pořádat presentační akce soukromých subjektů zaměřené na výkon následné služby pro nájemce či prodej jimi nabízeného zboží. Všechny podnikatelské subjekty, které chtějí vykonávat jakékoli práce či služby pro nájemce, mají oznamovací povinnost k této činnosti vůči provozovateli pohřebiště.

Článek 6

Povinnosti provozovatele

Provozovatel pohřebiště je povinen zejména:

1. Všem osobám – zájemcům o nájem stanovit stejné podmínky pro sjednání nájmu dle typu hrobového místa.

2. Zdržet se ve styku s pozůstalými chování nešetrného k jejich citům a umožnit při smutečních obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností a jiných osob v souladu s projevenou vůlí zemřelé osoby, a pokud se tato osoba během svého života ke smutečnímu obřadu nevyslovila, také v souladu s projevenou vůlí osob uvedených v § 114 odst. 1 občanského zákoníku, je-li provozovateli známa.

3. Vést evidenci související s provozováním pohřebiště v rozsahu dle § 21 zákona o pohřebnictví formou vázané knihy, nebo v elektronické podobě s roční frekvencí výtisku a jejich svázáním.

4. Ukládat Listy o prohlídce zemřelého do spisovny popřípadě i doklady o zpopelnění dle archivačního a skartačního řádu obce.
5. Současně je povinen udržovat aktuální plán pohřebiště s vedením evidence volných hrobových míst. Zájemcům o uzavření nájemní smlouvy je povinen na jejich žádost nechat nahlédnout do plánu pohřebiště a evidence volných míst.
6. V případě zákazu pohřbívání bezodkladně písemně informovat nájemce hrobových míst, pokud je mu známa jejich adresa a současně informovat veřejnost o tomto zákazu v místě na daném pohřebišti obvyklém.
7. V případě rušení pohřebiště provozovatel postupuje dle ustanovení § 24 zákona o pohřebnictví a je bezodkladně povinen ve směru k zúčastněným osobám a veřejnosti splnit veškerou informační povinnost.
8. Provozovatelem určený zaměstnanec obecního úřadu je povinen písemně upozornit nájemce na skončení sjednané doby nájmu nejméně 90 dnů před jejím skončením. Není-li mu trvalý pobyt, nebo sídlo nájemce znám, uveřejní tuto informaci v místě na daném pohřebišti obvyklém, nejméně 60 dnů před skončením sjednané doby nájmu.
9. Spravovat pohřebiště v souladu se zákonem, tímto zveřejněným Řádem a zvláštními právními předpisy (např. zákon o odpadech, zákon o ochraně osobních údajů, zákon o shromažďování apod.).
10. Připravit k pronájmu nová místa pro hroby, hrobky, urnová místa apod. (tzn. vytyčit – označit schématickým plánkem, číselně označit, vyčistit), tak aby se minimalizoval negativní dopad na již existující hrobová místa. Pronajímat tato místa a provádět obnovu nájmu zájemcům za podmínek stanovených zákonem o pohřebnictví a Řádem tak, aby vznikly ucelené řady, oddíly, či skupiny hrobových míst stejného charakteru a rozměrů.
11. Zajišťovat údržbu veřejné zeleně na pohřebišti podle platných předpisů, pokynů příslušného správního orgánu, provádět úklid cest a chodníků, běžnou údržbu oplocení, společných zařízení a inženýrských sítí a dbát na úpravu pohřebiště.
12. Zajišťovat sběr, uskladňování a likvidaci všech odpadů z pohřebiště včetně odpadů biologicky nebezpečných.
13. Zabezpečovat pořádek a čistotu na pohřebištích včetně údržby veřejných travnatých ploch, opuštěných hrobových míst, společných hrobů a vyhrazených ploch.
14. Umožnit oprávněným osobám manipulaci se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště nebo provedení exhumace za podmínek stanovených zákonem o pohřebnictví a tímto Řádem.
15. Během doby trvání nájmu zajistit k hrobovému místu přístup a zdržet se jakýchkoli zásahů do hrobového místa, s výjimkou případů, kdy je nezbytné bezodkladně zajistit bezpečný provoz pohřebiště, např. v důsledku pohřbívání do sousedního hrobu nebo hrobky, kamenosochařských prací, úprav pohřebiště, při odstraňování následků živelné pohromy, v těchto případech je omezení přístupu možné pouze na nezbytně nutnou dobu.

Článek 7

Stanovení tlecí doby

V souladu se stanoviskem Okresní hygienické stanice v Jičíně Zn: H-119/DrJ/R/2002/2830 ze dne 13. 11. 2002 je na základě zákona o pohřebnictví tímto Řádem pro uložení lidských ostatků do hrobů stanovena na pohřebišti v Markvarticích, Hřmeníně a Příchvoji tlecí doba v délce **15 let** s možností pohřbívání do prohloubených hrobů hlubokých dva metry/do standardních hrobů hlubokých jeden a půl metru dle hydrogeologického posudku z října 2002, který je přílohou Řádu.

Článek 8

Užívání hrobového místa

1. Žádný zájemce o nájem místa na pohřebišti nemá nárok na okupaci opuštěného hrobového místa, nebo na jiné, individuální umístění hrobu a hrobového zařízení v rámci hrobového místa.

2. Nájem hrobového místa (dále jen „**nájem**“) vzniká na základě smlouvy o nájmu hrobového místa uzavřené mezi pronajímatelem – provozovatelem pohřebiště a nájemcem (dále jen „**smlouva o nájmu**“). Smlouva o nájmu musí mít písemnou formu a musí obsahovat určení druhu hrobového místa, jeho rozměry, dobu trvání nájmu, výši nájemného a výši úhrady za služby s nájmem spojené. Výše nájemného a ceny služeb s nájmem spojené jsou stanoveny ceníkem, který vydává obec Markvartice.

3. K uzavření smlouvy o nájmu hrobového místa je zájemce o nájem povinen poskytnout pronajímateli – provozovateli pohřebiště, zejména tyto údaje:

- jméno a příjmení zemřelé osoby, jejíž lidské pozůstatky nebo ostatky jsou na pohřebišti uloženy, místo a datum jejího narození a úmrtí;
- List o prohlídce zemřelého;
- údaje o jiných lidských pozůstatcích v rozsahu identifikace jiných lidských pozůstatků, datum uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků na pohřebiště včetně jejich exhumace, určení hrobového místa, hloubky pohřbení, druhu rakve, vložky do rakve nebo transportního vaku; u lidských ostatků druh a číslo urny a v případě vsypu i místo jejich uložení;
- záznam o nebezpečné nemoci, pokud lidské pozůstatky, které byly uloženy do hrobu nebo hrobky, byly touto nemocí nakaženy;
- jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a data narození nájemce hrobového místa, jde-li o fyzickou osobu, nebo obchodní jméno, název nebo obchodní firmu, sídlo a identifikační číslo osoby nájemce hrobového místa, jde-li o právnickou osobu;
- datum uzavření nájemní smlouvy a dobu trvání závazku včetně údajů o změně smlouvy
- údaje o hrobce, náhrobku a hrobovém zařízení daného hrobového místa, včetně údajů o vlastníkovi, pokud je znám, není-li vlastníkem nájemce a to nejméně v rozsahu jméno, příjmení, trvalý pobyt a datum narození;
- jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a další kontakty na osoby, které budou po smrti nájemce na základě určené posloupnosti pokračovat v nájmu.

Změny výše uvedených údajů a skutečností je nájemce povinen bez zbytečného odkladu oznámit provozovateli pohřebiště.

4. V případě, že se jedná o nájem hrobového místa v podobě hrobu, musí být doba, na niž se smlouva o nájmu uzavírá, stanovena tak, aby od pohřbení mohla být dodržena tlecí doba stanovená pro pohřebiště, na němž se hrob nachází, to je 15 let.

5. Nájem hrobových míst se sjednává zpravidla na dobu:

pro hrob	na 15 let
pro hrobku	na 15 let
pro urnová místa	na 15 let

6. Podnájem hrobového místa je zakázán.

7. Nájemní právo k hrobovému místu lze převést na třetí osobu pouze prostřednictvím provozovatele pohřebiště nebo určeným zaměstnancem obecního úřadu novou smlouvou. Současně s převodem nájemního práva je dosavadní nájemce a vlastník hrobky, náhrobku nebo hrobového zařízení povinen předložit provozovateli pohřebiště smlouvu o převodu uvedených věcí do vlastnictví jiné osoby, nezůstávají-li i nadále v jeho vlastnictví.

8. Platným uzavřením nájemní smlouvy k hrobovému místu na pohřebišti vzniká nájemci právo zřídit na pronajatém místě hrob, hrobku, urnové místo, včetně vybudování náhrobku a hrobového zařízení (rám, krycí desky apod.) a vysázet květiny, to vše v souladu s obsahem nájemní smlouvy, tímto Řádem a pokyny provozovatele pohřebiště, s následnou možností uložit v tomto místě lidské pozůstatky a lidské ostatky.

9. Nájemce je povinen platit řádně a včas nájemné za pronajaté hrobové místo a úhradu za služby s tím spojené; výši těchto částek stanovuje zastupitelstvo obce v souladu s platnými předpisy. Podmínky přechodu nájmu, následky neuzavření nájemní smlouvy a podmínky zániku nájmu stanoví zákon.

10. Nájemce je povinen vlastním nákladem zajišťovat údržbu pronajatého hrobového místa a hrobového zařízení v rozsahu stanoveném smlouvou o nájmu a v následujícím rozsahu a způsobem:

- a) nejpozději do 3 měsíců od pohřbení do hrobu zajistit úpravu pohřbívací plochy hrobového místa,
- b) zajistit, aby plocha hrobového místa nezarůstala nevhodným porostem, který by narušoval svým vzhledem okolí, průběžně zajišťovat údržbu hrobového místa tak, aby travní porost nedosáhl květenství (vymetání trav), jakož i průběžně zajišťovat údržbu hrobového zařízení na vlastní náklady tak, aby jejich stav nebránil užívání hrobových míst ostatních nájemců a dalších osob,
- c) odstranit včas znehodnocené květinové a jiné dary, odpad z vyhořelých svíček a další předměty, které narušují estetický vzhled pohřebiště. Neodstraní-li tyto předměty nájemce hrobového místa, je provozovatel pohřebiště oprávněn tak učinit sám.

11. Provozovatel pohřebiště může odstoupit od smlouvy o nájmu, s výjimkou smlouvy o nájmu hrobového místa, kde dosud neuplynula stanovená tleci doba, jestliže nájemce neuhradí dlužné nájemné, nebo úhradu za služby s nájmem spojené do 3 měsíců ode dne, kdy ho k tomu provozovatel písemně vyzval.

12. Jestliže nájemce podá před uplynutím sjednané doby nájmu návrh na prodloužení smlouvy o nájmu, může provozovatel pohřebiště jeho návrh odmítnout jen v případě, že:

- nájemce neplní své povinnosti podle bodu 10, čl. 8 tohoto Řádu;
- nájemce neuhradil dlužné nájemné nebo úhradu za služby s nájmem spojené do 3 měsíců ode dne, kdy ho k tomu provozovatel písemně vyzval;
- má-li být pohřebiště zrušeno podle § 24 zákona.

13. Byl-li nájemce hrobového místa prokazatelně vyzván před ukončením nájmu k vyklizení hrobu od movitých i nemovitých věcí, v souladu s § 2225 občanského zákoníku při skončení nájmu předá nájemce hrobové místo vyklizené do 30 dnů od skončení nájmu. Při odevzdání hrobového zařízení nebo hrobky si nájemce vezme vše, kromě uložených lidských ostatků, ať zpopelněných nebo nezpopelněných, protože v souladu s § 493 občanského zákoníku lidské ostatky nejsou věci.

14. Při nesplnění bodu 13 je hrobové zařízení umístěno na hrobovém místě po zániku nájemní smlouvy bez právního důvodu tedy neoprávněně. Pokud na výzvu není odstraněno, pak má provozovatel pohřebiště možnost obrátit se na soud nebo v rámci svépomoci hrobové zařízení odstranit a uskladnit a následně vyzvat vlastníka, ať si zařízení odebere. Náklady na odstranění a uskladnění hrobového zařízení ponese vlastník hrobového zařízení. Pokud na další výzvu vlastník nereaguje a náklady na odstranění a skladné překročí výši odhadované ceny hrobového zařízení, provozovatel hrobového zařízení prodá. Výtěžek použije na úhradu nákladů.

15. Uložení konstrukce pro ukládání vykopané zeminy při výkopu vedlejšího hrobu a nutné kamenické práce na přilehlém hrobovém místě, to vše v odůvodněných případech a na nezbytně nutnou dobu, není omezením práva nájemce ve smyslu § 25 zákona o pohřebnictví. Dojde-li k zásahu do hrobového místa, nebo zařízení a vznikne-li tímto škoda, je povinen hrobové místo uvést do původního stavu, nebo škodu nahradit ten, kdo škodu způsobil. To platí i v případě, že škůdce ke své činnosti přibral třetí osobu.

16. Nájemce je povinen neprodleně zajistit opravu hrobového zařízení pokud je narušena jeho stabilita a ohrožuje tím zdraví, životy nebo majetek dalších osob. Pokud tak nájemce neučiní po uplynutí lhůty uvedené ve výzvě provozovatele, je provozovatel pohřebiště oprávněn zajistit bezpečnost na náklady a riziko nájemce hrobového místa.

17. Je zakázáno odkládat díly hrobového zařízení na sousední hrobová místa nebo je opírat o sousední hrobová zařízení.

18. Při užívání hrobového místa je nájemci zakázáno manipulovat s lidskými ostatky. Se zpopelněnými lidskými ostatky může nájemce manipulovat a ukládat je na pohřebišti pouze s vědomím provozovatele.

19. Nájemce je povinen strpět číselné označení hrobových míst provedené provozovatelem, tyto čísla nepřemísťovat, nepoškozovat a nepoužívat k jiným účelům. Nájemce je povinen strpět na hrobovém místě vhodně umístěný odkaz na uveřejněnou informaci ve vývěsce týkající se upozornění nájemce na skončení doby nájmu.

20. Pokud se hrobka nebo hrobové zařízení staly opuštěnou po účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (tj. od 1. ledna 2014) a jsou zároveň stavbou, bude od 1. ledna 2024 provozovatelem pohřebiště provedena nabídka příslušnému Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových.

21. Pokud byla hrobka opuštěna před účinností zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (tj. před 1. lednem 2014), bude zaevidována do majetku obce, která je vlastníkem pozemku (viz ustanovení § 3056 zákona č. 89/2012., občanský zákoník) nebo obce, která je provozovatelem pohřebiště (viz ustanovení § 996 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). Oznámení o novém vlastníku hrobky, která se tímto postupem stala hrobkou obecní, se zveřejní vhodným způsobem na veřejném pohřebišti (např. ve vývěsní skřínce). U opuštěného hrobového zařízení probíhá postup shodně.

22. Po zániku nájmu se lidské ostatky, o jejichž nové uložení se bývalý nájemce nepostaral, ponechají na dosavadním místě. Při nájmu hrobového místa novým nájemcem budou tyto lidské ostatky v průběhu nového pohřbení uloženy pod úroveň dna hrobu. Ponechané zpopelněné lidské ostatky se vyjmou a uloží do společných hrobů bez úředních obalů.

23. Některá hrobová zařízení nebo hrobku lze provozovateli pohřebiště darovat písemnou darovací smlouvou.

Článek 9

Podmínky zřízení hrobky, náhrobku, hrobového zařízení

1. Ke zhotovení hrobky, náhrobku, hrobového zařízení na pohřebišti, nebo úpravě již existujících je oprávněn pouze vlastník, nebo jím zmocněná osoba po prokazatelném předchozím souhlasu nájemce hrobového místa a provozovatele pohřebiště za jím stanovených podmínek.

2. Podmínky ke zřízení hrobového zařízení mimo hrobky určuje provozovatel v rozsahu:

- Určí rozměry, tvar hrobového zařízení, případně druh použitého materiálu, minimální hloubku základů, odstupňování hrobového zařízení ve svahovitém terénu, šířku uliček mezi hrobovým zařízením, způsob uložení zeminy a odpadu při zřizování hrobového zařízení, jeho opravách a likvidaci. Jednotlivé díly hrobového zařízení musí být mezi sebou pevně kotveny.
- Základy musí být provedeny do nezamrzající hloubky 80 cm, dimenzovány se zřetelem na únosnost půdy a nesmí zasahovat do pohřbívací plochy.
- Základy musí odpovídat půdorysným rozměrům díla a podpovrchové hloubce základové spáry, která činí minimálně 80 cm.
- Základy památníků, náhrobků nebo stél musí být zhotoveny z dostatečně únosného materiálu, odolávajícího vlivům povětrnosti, např. z prostého betonu, železobetonu, kamenného nebo cihelného zdiva.
- Přední a zadní rámy hrobu nebo hrobky musí být v jedné přímce s rámy sousedních hrobů, kde taková linie není, určí potřebnou linii provozovatel hřbitova.
- Při stavbě na svahovitém terénu musí být hrobové zařízení stejnoměrně odstupňováno.
- Nápis na náhrobcích nesmí být v rozporu s obecně závaznými právními normami.

3. V případě, že je místo na pohřebišti pronajato ke zřízení hrobky, je nájemce oprávněn zřídit hrobku způsobem, v rozsahu a za podmínek stanovených souhlasem správce ke zřízení hrobky, který je jako příloha nedílnou součástí nájemní smlouvy k předmětnému místu. Výška nadzemní stavby nesmí přesáhnout 3,50 m.

4. Při stavbě hrobky je nutné:

- Posoudit okolí plánované stavby (vliv na výsadbu, okolní komunikace, přístup k sousedním hrobovým místům).
- Vytvořit zadání pro projektovou dokumentaci ke stavbě hrobky (např. tvar hrobky a odvětrávání, typ terénu a půdy, prostoru hrobky pro požadovaný počet rakví, výkopu pro požadovaný počet rakví).
- Navrhnout materiály a hlavní konstrukční prvky včetně požadavků pro osazení hrobky hrobovým zařízením kamenickou firmou (základové pasy, beton, výztuže, betonové tvárnice) na základě předloženého statického výpočtu.
- Zhotovit jednoduchý rozpočet stavby (ceny stavebních materiálů a stavebních prací, přesunu hmot).
- Provést uložení přebytečné zeminy (zajištění oddělení případných lidských ostatků, naložení, odvoz a uložení zeminy na skládku, dodržování hygienických předpisů a opatření).
- Zhotovit základové pasy včetně dodržení technologických postupů a parametrů pro zvolený materiál stavby.
- Zhotovit stěny, vložit svislé i vodorovné výztuže, zhotovit otvory pro patra, zalít betonem a zhotovit odvodnění.
- Ukončit stavbu (betonový věnec, popř. zhotovení vnitřního zakrytí stropnicemi a následná izolace proti povrchové vodě).
- Dodržet minimální světlost otvoru pro spuštění rakve s možností opakovaného otevření bez nutnosti demontáže hrobového zařízení.
- Obsypat stěny hrobky, upravit okolní terén.
- Protokolárně předat stavbu provozovateli pohřebiště.

5. Při provádění prací směřujících ke zhotovení, údržbě, opravám nebo odstranění věci na hrobovém místě je vždy třeba předchozího prokazatelného souhlasu nájemce, neprovádí-li tyto práce sám, přičemž je ten, kdo tyto práce provádí povinen činit tak dle pokynů provozovatele pohřebiště, nájemní smlouvy a tohoto Řádu.

6. V průběhu zhotovování, údržby, oprav, nebo odstraňování hrobky, hrobového zařízení na pohřebišti odpovídá nájemce hrobového místa za udržování pořádku, za skladování potřebného materiálu na místech a způsobem určeným provozovatelem pohřebiště. Odstraňovaný stavební materiál, náhrobky, či jejich části, stejně tak i vykopanou zeminu je nájemce povinen nejpozději před přerušением práce téhož dne odvézt na určené místo skládky a případně uložit do příslušného kontejneru. Při těchto pracích nesmí být cesty a uličky na pohřebišti užívány k jinému účelu než ke komunikačním a nesmí být jejich průchodnost omezována.

7. Po skončení uvedených prací je nájemce povinen na svůj náklad uvést okolí příslušného hrobového místa a místa, která při práci znečistil, do původního stavu nejpozději do 48 hodin. Ukončení prací je nájemce povinen ohlásit provozovateli pohřebiště a je povinen uhradit náklady spojené s odvozem a likvidací odpadu včetně odpadu biologicky nebezpečného, vzniklého při pracích na hrobovém místě, pokud tak neučinil na vlastní náklad sám. Spolu s tím nahlásí změny hrobového zařízení, zakládající povinnost změnit, či doplnit předepsanou evidenci. Totéž platí při likvidaci hrobového zařízení včetně základů a stavby hrobky.

8. Na pronajatém hrobovém místě lze vysadit strom, nebo keř pouze s předchozím písemným povolením provozovatele pohřebiště. Provozovatel může nájemci přikázat odstranění vysazené dřeviny bez jeho souhlasu, případně odstranit takovou výsadbu na náklad nájemce hrobového místa.

9. Vlastník hrobového zařízení je oprávněn odstranit hrobové zařízení z pohřebiště po předchozím projednání s provozovatelem a nájemcem hrobového místa.

Článek 10

Ukládání lidských pozůstatků a exhumace lidských ostatků

1. Hroby pro ukládání lidských pozůstatků musí splňovat následující požadavky:

- jejich hloubka musí být u dospělých osob a dětí od 10 let nejméně 1,5 m, u dětí mladších 10 let nejméně 1,2 m,
- dno hrobu musí ležet nejméně 0,5 m nad hladinou podzemní vody,
- boční vzdálenosti mezi jednotlivými hroby musí činit nejméně 30 cm,
- rakev s lidskými pozůstatky musí být po uložení do hrobu zasypána zkpřenou zeminou ve výši minimálně 1,2 m.

2. Otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti, ukládat do nich lidské pozůstatky nebo provádět exhumaci je oprávněn pouze provozovatel pohřební služby, který na základě smlouvy s vypravitelem pohřbu hodlá na pohřebišti pohřbít lidské pozůstatky (viz čl. 11).

3. Před uplynutím tlečí doby mohou být do téhož hrobu uloženy další lidské pozůstatky, pokud je možné je umístit nad úroveň naposledy pohřbených lidských ostatků a vrstva ulehle zeminu nad rakví bude činit nejméně 1,00 m.

4. Nezpopeľněné i zpopelněné lidské ostatky mohou být exhumovány, tj. přemístěny nebo převezeny na jiné pohřebiště, pouze na písemnou a odůvodněnou žádost nájemce hrobového místa a nájemce nového hrobového místa na jiném pohřebišti, a to jen s písemným souhlasem provozovatele pohřebiště. Převoz exhumovaných nezpopeľněných lidských ostatků na jiné pohřebiště musí být předem objednan u provozovatele pohřební služby a objednávka k žádosti přiložena. Nájemce hrobového místa doloží k

žádosti o exhumaci vždy skutečnost úmrtí podle § 22 odst. 2 zákona o pohřebnictví a písemný souhlas osoby uvedené v § 114 odst. 1 občanského zákoníku. Před exhumací nezetlelých lidských ostatků musí nájemce hrobového místa písemně požádat o souhlas také krajskou hygienickou stanicí.

5. Zpopelněné lidské ostatky je možné uložit na pohřebišti vždy jen se souhlasem nájemce hrobového místa a provozovatele pohřebiště, u hrobů zpravidla k nohám do niky, jinak v ochranném obalu. Bez ohledu na uplynutí tlecí doby může být s nezpopelněnými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště manipulováno pouze na základě předchozího souhlasu provozovatele pohřebiště.

6. V době po úmrtí nájemce, má-li být tento uložen do hrobu, jehož byl nájemcem, zajistí provozovatel úhradu nájemného na dobu tlecí od vypravitele pohřbu nebo jiné zmocněné osoby. Nepožádá-li nikdo o uzavření nájemní smlouvy k předmětnému místu, zůstává toto hrobové místo po tlecí dobu bez nájemce s povinností provozovatele o toto místo pečovat.

7. Rakve, použité pro pohřbívání do země, musí být vyrobeny z takových materiálů, aby ve stanovené tlecí době zetlely spolu s lidskými ostatky. Za zetlelé se považují zbytky rakví (hlavních desek) o maximální velikosti 0,5 m² držíci vcelku. Pro výrobu rakví ukládaných do hrobu na pohřebišti, nesmějí být použity díly z nerozložitelných materiálů. Kovový díl (madla rakve apod.) lze použít jen omezeně. Výplň rakví (vystýlka), transportní vaky vložené do rakví a rubáše mohou být vyrobeny pouze z lehce rozložitelných materiálů jako dřevěné piliny, papír, u vaků rozložitelné plasty a u rubášů látky. Tkanina, ze které je oblečení zemřelého vyrobeno, by měla být nejlépe bez chemických příměsí. K výrobě rakví a jejich nátěrů nesmí být použity barvy, lepidla a tvrdidla, obsahující složky škodlivých látek. Před spuštěním do hrobu musí být víko rakve pevně a trvale spojeno se spodní částí rakve. Milodary vložené do rakve mohou být vyrobeny také pouze ze snadno rozložitelných materiálů.

8. Pro pohřbívání do hrobek je nutno použít rakve:

- vyrobené z dřevního materiálu s dlouhou trvanlivostí, např. celodubové, do které bude umístěna poloviční zinková vložka, nebo kovové, nebo dle ČSN Rakve.

Maximální rozměry rakví v hrobkách nesmějí překročit délku 2,15 m a šíři 0,85 m.

9. Všechny rakve včetně exumačních musí být označeny štítkem nejméně se jménem zemřelého, datem narození, datem úmrtí, dnem pohřbu a názvem provádějící pohřební služby.

10. Exhumace nezpopelněných lidských ostatků za účelem jejich zpopelnění v krematoriu je zakázáno. Výjimky dle individuální žádosti může schválit pouze provozovatel pohřebiště.

11. Obdobně jako při přijímání lidských pozůstatků k pohřbení provozovatel dbá na to, aby převzetí nezpopelněných lidských ostatků bylo doloženo alespoň úmrtním listem a průvodním dopisem s uvedením, o čí ostatky se jedná, odkud jsou (číslo hrobu a název pohřebiště) a v koho zájmu se exhumace a převoz prováděl (číslo objednávky a smluvní strany); u urny postačí předložit doklad o zpopelnění, který obsahuje údaje shodné s identifikačním štítkem. Tyto dokumenty by měly být podkladem i pro evidenci související s provozováním pohřebiště.

Článek 11

Podmínky pro otevření hrobu nebo hrobky provozovatelem pohřební služby

1. Provozovatel pohřební služby smí otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti pro uložení lidských pozůstatků, nebo lidských ostatků, k provedení exhumace, popř. k jiným účelům, pokud provozovatel pohřebiště obdrží v dostatečném předstihu před samotným otevřením hrobu nebo hrobky:

- písemnou žádost vypravitele pohřbu, nájemce hrobu a majitele hrobového zařízení o otevření hrobu nebo hrobky provozovatelem pohřební služby,

- kopii té části smlouvy uzavřené mezi provozovatelem pohřební služby a vypravitelem pohřbu o vypravení pohřbu, která prikazuje pohřbít do příslušného hrobového místa,
- doklad o oprávnění k podnikatelské činnosti v oblasti provozování pohřební služby a o oprávněnosti vykonávat podnikatelskou činnost technické služby – práce při kopání hrobů na pohřebištích (výpis z živnostenského rejstříku),
- kopii dokladu o pojištění odpovědnosti za škodu při výkonu povolání,
- prohlášení, že uvedené práce zajistí provozovatel pohřební služby na vlastní náklad, vlastními zaměstnanci a s použitím vlastních pomůcek i nářadí a na vlastní odpovědnost,
- osvědčení o získání profesní kvalifikace Hrobník nebo potvrzení o absolvování školení hrobníků od zaměstnance provozovatele pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat,
- doklad o ověření znalostí předpisů BOZP a PO,
- návrh na protokolování předání pracoviště před i po pohřbení včetně fotografií příslušného hrobového místa před jeho otevřením a fotografie bezprostředně sousedících hrobů.

2. Zaměstnanec pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat, musí být provozovatelem pohřebiště seznámen s Řádem pohřebiště, místními podmínkami a s jinými informacemi nezbytnými pro bezpečné a nezávadné otevření hrobu nebo hrobky.

3. Provádí-li otevření hrobu nebo hrobky zaměstnanec provozovatele pohřební služby, provozovatel pohřebiště je oprávněn kdykoli:

- zkontrolovat průběh prací, stav výkopu a pažení, dohlédnout na zabezpečení vykopané hrobové jámy proti pádu třetí osoby a přítomnost druhého pracovníka provozovatele pohřební služby,
- požádat o přerušeni prací; v takovém případě je zaměstnanec provozovatele pohřební služby povinen práce neprodleně pozastavit.

4. Otevření hrobu, u něhož neuplynula tleci doba od posledního pohřbení, je možné provést jen tehdy, pokud příslušná krajská hygienická stanice povolila manipulaci s nezetlelymi lidskými ostatky.

5. Provozovatel pohřebiště může odmítnout otevření hrobu nebo hrobky, jsou-li k tomu závažné důvody, např. bezprostřední blízkost vzrostlého stromu, u něhož by musely být přerušeny hlavní kořeny (což by vedlo k narušení stability stromu), pokud je pohřebiště a jeho porost v nepříznivém stavu v důsledku vichřic, dešťových srážek, nebo pokrytí povrchu sněhem a ledem.

6. Provozovatel pohřebiště zajistí při otevření hrobu a hrobky provoz na pohřebišti tak, aby nebyl narušen veřejný pořádek a aby byl vyloučen přenos možné nákazy.

7. Náklady vzniklé provozovateli pohřebiště v souvislosti s otevřením hrobu nebo hrobky hradí ten, kdo o otevření požádal. Provozovatel pohřebiště má nárok na úhradu přiměřených nákladů za poskytnuté výše uvedené a další související služby.

Článek 12

Dřeviny a lavičky

1. Dřeviny lze na pohřebišti vysazovat pouze se souhlasem provozovatele. Jedná se o dřeviny, které by v budoucnu vykazovaly znaky vzrostlých stromů a mohly by způsobovat škody na majetku a ohrožovat bezpečnost návštěvníků.

2. Dřeviny nesmějí být vysazovány do pohřbívací plochy s výjimkou toho, kdy se nájemce písemně zaváže k tomu, že bude místo užívat pouze k uložení zpopelněných lidských ostatků.

3. Správce může dle svého uvážení a bez souhlasu nájemce odstranit vysazené dřeviny, k jejíž výsadbě nedal souhlas.

4. Likvidovat vzrostlou zeleň lze jen při dodržení zvláštního předpisu (viz zákon o ochraně přírody a krajiny).
5. Všechna trvalá zeleň, vysazená na pohřebišti, se stává majetkem provozovatele pohřebiště.
6. Nájemce ani návštěvník pohřebiště není oprávněn provádět jakékoli zásahy do vzrostlé zeleně bez předchozího souhlasu správce.
7. Pevné i přenosné lavičky instaluje na pohřebišti správce, nebo osoba, které k tomu správce udělí souhlas s určením rozměrů, tvaru a umístění lavičky a povinnosti udržovat lavičky v řádném stavu.
8. Lavičky mohou užívat všichni návštěvníci pohřebiště.
9. Jednoduché práce nutné k udržování a okrašlování hrobových míst a hrobového zařízení provádějí nájemci nebo podnikající fyzické či právnické osoby nájemcem pověřené.

Článek 13 **Sankce**

1. Porušení tohoto Řádu bude postihováno podle § 5 odst. 1 písm. i) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích jako přestupek proti veřejnému pořádku, zvláště pokud fyzická osoba poruší podmínky uložené v tomto Řádu při konání pohřbu nebo pietního aktu.
2. Přestupku se dopustí také ten, kdo dle zákona o pohřebnictví:
 - v rozporu s § 4 odst. 1 písm. f) zachází s lidskými pozůstatky nebo lidskými ostatky na pohřebišti způsobem dotýkajícím se důstojnosti zemřelého nebo mravního cítění veřejnosti,
 - v rozporu s § 4 odst. 1 písm. g) neoprávněně otevře na pohřebišti konečnou rakev s lidskými pozůstatky nebo urnu s lidskými ostatky,
 - v rozporu s § 4 odst. 1 písm. h) neoprávněně otevře na pohřebišti hrob nebo hrobku nebo neoprávněně provádí exhumaci.
3. Za přestupky uvedené výše lze uložit pokutu až do výše 100.000,- Kč ve smyslu § 26 zákona o pohřebnictví.

Článek 14 **Ostatní ustanovení**

1. Právní vztahy neupravené tímto Řádem, vztahující se k provozování pohřebiště, se řídí zákonem o pohřebnictví.
2. Pokud se písemný styk provádí doručenkou na adresu nájemce místa na pohřebišti, platí fikce doručení uplynutím posledního dne úložní lhůty u pošty.
3. Kontrolu dodržování tohoto Řádu provádí Obecní úřad Markvartice.
4. Výjimky z Řádu pohřebiště dle individuální žádosti může schválit provozovatel.
5. Pokud pohřebiště, nebo jeho část, včetně hrobových zařízení, jsou zapsány v seznamu kulturních památek, nebo se nacházejí na území památkového zájmu, či jsou v seznamu válečných hrobů a pohřebišť vztahují se na péči o ně zvláštní právní předpisy.

Článek 15

Zrušující ustanovení

Dnem nabytí účinnosti tohoto schváleného Řádu pohřebiště se zrušuje v celém rozsahu Řád pohřebiště, schválený na 4. zasedání zastupitelstva obce dne 05.02.2003, pod číslem usnesení 5.

Článek 16

Závěrečné ustanovení

1. Tento Řád je účinný dnem 19.9.2024
2. Řád veřejného pohřebiště bude vyvěšen na úřední desce OÚ v Markvarticích po dobu 15-ti dnů a po celou dobu platnosti tohoto Řádu musí být vyvěšen na pohřebišti na místě obvyklém.

V Markvarticích, dne 19.9.2024.

Ing. Hana Zörklerová, v. r.
starostka

Ing. Romana Tomášů, v. r.
místostarostka

